

2021-10-05

Till
Justitiedepartementet

**Svar på remiss av
SOU 2021:36 Gode män och förvaltare – en översyn
Diarienummer: Ju2021/01883**

Sammanfattning, avgränsning

SeniorNet Sweden förordar framtidsfullmakt med digital hantering, varvid någon form av registrering erfordras. Vårt yttrande avser endast krav på digitalt upprättande av och digital hantering av framtidsfullmakt, ett område där vi har bred erfarenhet och kompetens.

Vi kräver möjlighet att

- skapa en framtidsfullmakt digitalt
- hantera en framtidsfullmakt digitalt som fullmaktshavare
- ansluta en framtidsfullmakt till förslaget nationellt ställföreträdarregister
- ge behöriga aktörer till exempel aktuell bank, myndighet direktåtkomst till registret

SeniorNet Sweden

SeniorNet Sweden är en ideell, nationell och oberoende seniorförening med 44 självständiga lokalföreningar runt om i landet och med ca 7 000 medlemmar från 55 års ålder och uppåt. Vi är volontärer som hjälper och lär varandra och andra seniorer att använda och ta del av de möjligheter digitaliseringen ger i dagens samhälle. Vi är aktiva kunskapsförmedlare och utgör själva en del av målgruppen för remissen både som fullmaktsgivare och ställföreträdare.

Avsnitt 11.2.4/s261; 11.4.1/s264; 11.4.3/s267

Minst ingripande åtgärd

- **Vi instämmer** i förslaget att först utreda om den enskildes behov kan tillgodoses genom framtidsfullmakt eller andra åtgärder, innan godmanskap anordnas.
- **Vi hävdar** att digitalisering är en förutsättning för att innehavare av framtidsfullmakt ska kunna genomföra åtgärder på samma sätt som gode män.

2021-10-05

Avsnitt 25.7

Ett nationellt ställföreträdarregister

- **Vi instämmer** i att det finns ett mycket stort behov av ett nationellt ställföreträdarregister så att banker, myndigheter och andra aktörer på ett enkelt sätt kan se och kontrollera ställföreträdarens behörighet.
- **Vi instämmer** också i att det ska ges möjlighet till direktåtkomst till registret för behöriga aktörer.
- **Vi hävdar** att en fullmaktshavare på samma sätt som en god man har behov av att få sin behörighet registrerad och bekräftad.

Avsnitt 26.4.3/s453

Frågor om digitalisering

Utredningen konstaterar att samhällets ökande digitalisering förutsätter, att även ställföreträdare ska kunna sköta kontakter digitalt. I utredningen förs ett resonemang om äldre ställföreträdare, ett fåtal bankkontor, årets pandemi, riskgrupper och att god man idag måste visa upp uttagsmedgivande på ett lokalt bankkontor. Detta gäller även innehavare av framtidsfullmakt med dagens krav att visa pappersfullmakt.

Fullmaktshavare är vanligtvis antingen äldre anhöriga och vänner eller yngre aktiva, tidspressade närstående, som kanske bor på annan ort. Att god man eller fullmaktshavare, oavsett ålder och hälsa, ska behöva resa långt eller köa på ett bankkontor för varje transaktion är orimligt och torde påverka viljan att åta sig uppdraget.

- **Vi instämmer** med kraft i kravet på ökad digitalisering för godmanskap.
- **Vi hävdar** att vara innehavare av en framtidsfullmakt i digitalt avseende måste likställas med godmanskap.

Avsnitt 26.5.2/s456f

Ökade möjligheter för ställföreträdare att använda digitala tjänster

- **Vi instämmer** i att det är angeläget att det tas fram digitala tjänster för att underlätta ställföreträdarens verksamhet.
- **Vi hävdar** att ovanstående måste gälla även innehavare av framtidsfullmakt såsom ställföreträdare.

Avsnitt 26.5.4/s462

Digitala framtidsfullmakter

- **Vi instämmer** i förslaget, att en framtidsfullmakt ska kunna undertecknas elektroniskt av fullmaktsgivare och vittnen, d.v.s. den ska kunna upprättas i digital form.
- **Vi instämmer** i att det även ska vara möjligt att digitalt återkalla och ändra framtidsfullmakter.

2021-10-05

- **Vi motsätter oss** starkt utredningens bedömning, att det inte ska krävas registrering av framtidsfullmakter. Ett digitalt register för framtidsfullmakter med åtkomst för aktuella aktörer är en förutsättning för digital hantering, vilket torde vara avsikten med en framtidsfullmakt i digital form.
- **Vi föreslår** en anslutning till det föreslagna nationella ställföreträdarregistret, eftersom en aktiv innehavare av framtidsfullmakt agerar ställföreträdare i likhet med en god man.
- **Vi hävdar** att förslaget med elektronisk signering av framtidsfullmakt är meningslöst, om hanteringen av fortsatta transaktioner inte kan utföras digitalt utan ändå ska utföras manuellt över disk på ett bankkontor långt hemifrån.
- **Vi kräver** möjlighet till digital hantering av framtidsfullmakt till gagn för såväl enskilda som samhället. Institutet framtidsfullmakt är ytterst ett privat samförståndsavtal. Det bygger på förtroende och tjänstvillighet mellan enskilda personer men måste få samhällets stöd i form av registrering för att kunna användas digitalt i alla led och som utredningen föreslår kunna prövas som alternativ innan god man eventuellt tillsättes.

2021-10-05

Carl-Olof Strand
Ordförande SeniorNet Swedens styrelse